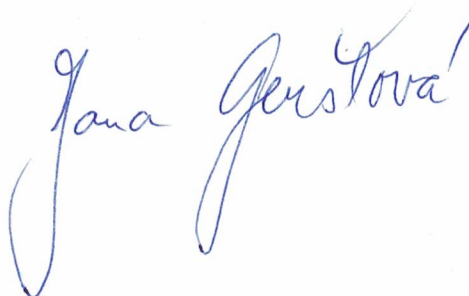

Ex-ante hodnocení návrhu skupiny grantových projektů Grantové projekty Proof of Concept

V Ostravě dne 19. 12. 2024

Zpracoval: Prof. PhDr. Jana Geršlová, CSc.

A handwritten signature in blue ink, reading "Jana Geršlová". The signature is written in a cursive style with a large, looping initial 'J'.

Obsah

1. Úvod	1
2. Zaměření a cíle skupiny grantových projektů	2
3. Intervenční logika	3
4. Výsledky, přínosy a dopady skupiny grantových projektů	5
5. Výdaje skupiny grantových projektů	7
6. Aktivita skupiny grantových projektů a příjemci grantové podpory	7
7. Způsob realizace skupiny grantových projektů	9
8. Hodnocení a výběr projektů	9
9. Průběžné a závěrečné hodnocení projektů	11
10. Monitorování skupiny grantových projektů a její evaluace	12
11. Vymezení rizik	12
12. Doporučení	13
13. Závěr	13

1. Úvod

Předkládané ex-ante hodnocení se zaměřuje na skupinu grantových projektů Grantové projekty Proof of Concept (dále jen „Proof of Concept“ nebo „PoC“), která bude realizována Grantovou agenturou České republiky (dále jen „GA ČR“) jako nástroj grantové podpory.

Skupina grantových projektů Proof of Concept si klade za cíl být základním kamenem pro podporu inovací a přenos vědeckých poznatků z excelentního základního výzkumu k dalšímu využití a rozvoji. Budou podporovány projekty, které přímo navazují na řešení konkrétních výzkumných projektů financovaných GA ČR. Cílem jednotlivých projektů bude ověřit praktickou životaschopnost a proveditelnost nápadů a konceptů vzešlých z projektů základního výzkumu a potenciál jejich implementace ve formě inovací. Může se jednat o inovace jak technické (výrobky, technologie), tak inovace společenské). Předpokládá se dosažení úrovně technologické, resp. společenské připravenosti (TRL/SRL) na úrovni alespoň TRL 3 v případě komerčních inovací, resp. SRL 3 v případě sociálních inovací. Součástí projektů je i zpracování plánu potenciální komercializace tak, aby byly atraktivní například pro soukromého investora.

Skupina grantových projektů Proof of Concept bude realizována podle:

- nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem, Úřední věstník EU L 187 ze dne 26. června 2014, v platném znění (dále jen „Nařízení“);
- zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon“);
- sdělení Komise – Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací 2022/C 414/01 ze dne 28. října 2022 (dále jen „Rámec“); a
- ostatních souvisejících předpisů.

Ex-ante hodnocení je třeba chápat jako proces, který běží paralelně s přípravou evaluované skupiny grantových projektů. Jeho cílem nebylo rozporovat či oponovat návrh evaluované skupiny grantových projektů, ale průběžně konzultovat jednotlivé navrhované části připravované skupiny grantových projektů a poskytovat doporučení k efektivnějšímu zaměření skupiny grantových projektů a způsobu její implementace.

2. Zaměření a cíle skupiny grantových projektů

Zaměření a cíle skupiny grantových projektů Proof of Concept jsou v návrhu materiálu popsány v čl. 12.

Skupina grantových projektů Proof of Concept bude základním kamenem pro podporu inovací a přenos vědeckých poznatků z excelentního základního výzkumu k dalšímu využití a rozvoji. Budou podporovány projekty, které přímo navazují na řešení konkrétních výzkumných projektů financovaných GA ČR.

Mezi cíle této skupiny grantových projektů patří zejména:

- Využití komerčního či společenského potenciálu inovací vzniklých v průběhu řešení projektů GA ČR.
- Usnadnění transferu znalostí vzniklých při řešení projektů excelentního základního výzkumu.
- Usnadnění propojení základního a aplikovaného výzkumu.
- Zefektivnění financování české vědy tím, že poskytne cestu k využití podpořených výsledků, včetně komercializace.
- Odstranění překážky, kdy myšlenka s vysokým inovačním potenciálem kvůli vysoké míře nejistoty jejího uplatnění nemá šanci získat soukromého investora anebo přímé uplatnění.
- Přispění k rozvoji nových produktů, technologií a služeb, které mohou mít značný hospodářský a společenský vliv.
- Zvýšení šance řešitelů a řešitelek projektů, resp. příjemců na budoucí získání finanční podpory a investic ze soukromého sektoru.
- Obohacení grantového ekosystému ČR o stabilní druh podpory vedoucí od základního výzkumu k inovacím.
- Podpoření větší otevřenosti vědců a vědkyň základního výzkumu k uplatnění svých poznatků v praxi díky podpoře získání zkušeností v této oblasti.

Cílem jednotlivých projektů bude ověřit praktickou životaschopnost a proveditelnost nápadů a konceptů vzešlých z projektů základního výzkumu a potenciál jejich implementace ve formě inovací. Může se jednat o inovace jak technické (výrobky, technologie), tak inovace společenské). Předpokládá se dosažení úrovně technologické, resp. společenské připravenosti (TRL/SRL) na úrovni alespoň TRL 3 v případě komerčních inovací, resp. SRL 3 v případě sociálních inovací. Součástí projektů je i zpracování plánu potenciální komercializace tak, aby byly atraktivní například pro soukromého investora.

Zaměření a cíle skupiny grantových projektů jsou v materiálu popsány dostatečně jasně a srozumitelně. Doporučuji v materiálu výslovně uvést také vazby na konkrétní strategické cíle a opatření Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky 2021+.

3. Intervenční logika

Cílem základního výzkumu není bezprostřední ekonomický efekt. To však neznamená, že výsledky kvalitního základního výzkumu nemohou mít ekonomický a společenský potenciál. Základní výzkum by proto měl být chápán jako nezbytný první článek inovačního řetězce: základní výzkum → aplikovaný výzkum → inovace → produkt → zisk → reinvestice do výzkumu.

Navzdory vysokým finančním, personálním i časovým nákladům existuje značný zájem o komercializaci a další využití výsledků výzkumu v praxi mezi českými badateli a badatelkami. Materiál odkazuje na průzkum, který GA ČR provedla v roce 2022, podle něhož za největší překážkou na cestě od základního výzkumu k inovacím považují výzkumníci a výzkumnice absenci vhodných aplikačních partnerů (např. podniků či institucí apod., které využijí výstupy projektu), kteří by byli ochotni nést vysoké finanční riziko, které je spojeno s počáteční fází vývoje inovace. Skupina grantových projektů Proof of Concept přinese možnost tuto překážku odstranit tím, že podpoří cestu od originální myšlenky, vzniklé v rámci řešení projektu základního výzkumu GA ČR, do podoby, která již bude pro aplikační partnery atraktivní.

Granty PoC tak řeší zásadní výzvy při přechodu z excelentního základního výzkumu k inovacím v České republice a vytvářejí podmínky pro valorizaci výsledků vzniklých v rámci projektů financovaných GA ČR.

Očekává se tak odstranění překážek pro transfer znalostí, jeho zrychlení, větší uplatnění výsledků základního výzkumu a využití jejich potenciálu, společně s větší efektivitou vynaložených prostředků na vědu a zvýšením mezinárodní konkurenceschopnosti českého výzkumu.

V dlouhodobém horizontu se očekává, že projekty PoC motivují k větším soukromým investicím do výzkumu, k rozvoji nových produktů, technologií a služeb (a s tím spojenému hospodářskému a společenskému rozvoji) i k větší připravenosti vědců a vědkyň rozvíjet myšlenky pocházející ze základního výzkumu do aplikované podoby.

V rámci České republiky již existují iniciativy, jejichž cílem je také podpoření využití výsledků v praxi, jednou z nich je podpora aktivit „Proof of Concept” od TA ČR. Zásadní rozdíly mezi skupinou grantových projektů PoC GA ČR a programem TA ČR spočívají především v jejich

zaměření, cílových skupinách a způsobu realizace projektů. Každý z programů sleduje odlišné cíle a poskytuje podporu specifickým segmentům výzkumné a inovační sféry.

PoC TA ČR se soustředí na podporu aplikovaného výzkumu s důrazem na rychlou komercializaci výsledků. Jeho hlavním cílem je převést výsledky výzkumu do praxe prostřednictvím nových nebo zdokonalených produktů a služeb. Typickými příjemci podpory jsou výzkumné organizace nebo podniky, které již dosáhly hmatatelných výsledků s aplikačním potenciálem. Klíčovým prvkem je často spolupráce s aplikačními partnery, která bývá podmínkou úspěšného přijetí projektu. Výsledky projektů financovaných TA ČR obvykle zahrnují prototypy, funkční vzorky nebo ověřené technologie, které jsou připravené k uvedení na trh.

Oproti tomu program PoC GA ČR je zaměřen výhradně na podporu základního výzkumu a jeho rané validace. Slouží jako přechodná fáze pro projekty, které ještě nemají jasnou komercializační strategii nebo aplikačního partnera. Cílem je připravit koncepty a výsledky základního výzkumu do podoby, která umožní jejich budoucí využití v aplikované sféře. Financování v rámci GA ČR je určeno zejména na studie proveditelnosti, analýzy, funkční vzorky nebo patenty, které tvoří základ pro další vývoj. Projekty PoC GA ČR mají pevně stanovenou dobu trvání 12–18 měsíců a nejsou podmíněny spoluprací s aplikačním partnerem.

PoC TA ČR je součástí širších výzev zaměřených na aplikovaný výzkum a podporuje široké spektrum výzkumných organizací a podniků, včetně malých a středních firem, které mají kapacitu a zájem výsledky výzkumu aplikovat. Naproti tomu PoC GA ČR má fungovat jako stabilní, samostatná skupina grantových projektů s pravidelným vyhlášováním výzev, která cílí na špičkové vědce a vědecké týmy základního výzkumu podpořené GA ČR. Pouze malá část excelentních vědců a jejich týmů by bez specifické podpory GA ČR v rámci skupiny grantových projektů PoC pokračovala se svým výzkumem do stádia komercializace. PoC GA ČR je tak důležitý pro umožnění přenosu základní výzkumu do aplikované podoby a podpoře vynikajících vědců při tomto přenosu, ke kterému by jinak nemuselo dojít.

Obdobný přístup k podpoře projektů základního výzkumu v rané fázi má Evropská rada pro výzkum (ERC) prostřednictvím svého programu PoC, který se v praxi ukázal jako velmi efektivní nástroj. Program ERC PoC umožňuje rozvíjet výsledky špičkového základního výzkumu a připravit je na komercializaci nebo další aplikaci. Tento model poskytuje důležitou inspiraci i pro PoC GA ČR, protože dokazuje, že podpora zaměřená na propojení vědeckých výsledků s aplikační sférou má významný dopad na rozvoj inovací i na mezinárodní úrovni.

4. Výsledky, přínosy a dopady skupiny grantových projektů

V České republice stále roste zájem o přechod od nápadů k inovacím a komercializaci, podobný program zde však chybí. Řada výzev na podporu PoC je vypisována nepravidelně nebo jsou v rámci podpory časově omezené (např. nelze nyní usuzovat, že by aktivity PoC byly z fondů EU podporovány i po skončení současného programového období). Dlouhodobost skupiny grantových projektů PoC ze strany GA ČR by tak pomohla ke stabilitě grantového prostředí v ČR a větší inovativnosti ČR. To potvrzuje i Ex ante analýza PoC uvedená v Příloze 1 vládního materiálu.

Existuje řada omezení, která brání rychlému přechodu. Například někteří výzkumníci/výzkumnice nemusí být ve fázi, kdy by mohli ihned začít s aplikovaným výzkumem, a mohou mít potíže s nalezením vhodného aplikačního partnera se zájmem o investici do inovace, jejíž dosažení je spojeno s rizikem neúspěchu.

PoC projekty mají významný potenciál podpořit inovace a komercializaci myšlenek vzniklých v rámci řešení projektů financovaných GA ČR. Tyto projekty mají klíčovou roli v procesu přechodu od konkrétních projektů základního výzkumu směrem k inovacím. Hlavním cílem PoC projektů je ověřit proveditelnost nových nápadů a konceptů a připravit je do takové fáze připravenosti, aby byly atraktivní pro další finanční podporu, včetně soukromých investorů.

Povinným výsledkem každého projektu této skupiny grantových projektů je studie proveditelnosti (nepublikační výsledek spadající do skupiny O):

O – ostatní výsledky

Další výsledky mohou spadat do II. kategorie – Nepublikační výsledky a popřípadě i I. kategorie – Publikační výsledky.

Nepublikační výsledky:

V případě projektů, jejichž výsledkem je komerční inovace, může být podle Metodiky 2017+ dále vykázan některý z následujících výsledků:

F_{prum} – průmyslový vzor

F_{uzit} – užitný vzor

G_{funk} – funkční vzorek

G_{prot} – prototyp

P – patent

R – software

Z_{polop} – poloprovoz

Z_{tech} – ověřená technologie

O – ostatní výsledky

U projektů, jejichž výsledkem je sociální inovace, může být podle Metodiky 2017+ dále vykázan některý z následujících výsledků:

H_{konc} – výsledky promítnuté do schválených strategických a koncepčních dokumentů orgánů státní nebo veřejné správy

H_{neleg} – výsledky promítnuté do směrnic a předpisů nelegislativní povahy závazných v rámci kompetence příslušného poskytovatele

N_{lec} – léčebný postup

N_{map} – specializovaná mapa s odborným obsahem

N_{metA} – metodika a postup akreditované oprávněným orgánem

M_{metC} – metodika certifikovaná oprávněným orgánem

N_{metS} – metodika schválená příslušným orgánem státní správy, do jehož kompetence daná problematika spadá

N_{pam} – památkový postup

R – software

Publikační výsledky:

- J – recenzovaný odborný článek
  - J_{imp} – původní/přehledový článek v odborném periodiku, který je obsažen v databázi Web of Science s příznakem „Article“, „Review“, nebo „Letter“,
  - J_{sc} – původní / přehledový článek v odborném periodiku, který je obsažen v databázi Scopus s příznakem „Article“, „Review“, nebo „Letter“;
  - J_{ost} – původní / přehledový článek v odborném periodiku, který nespadá do žádné z výše uvedených skupin a splňuje obecné požadavky na odborný

recenzovaný článek. Seznam recenzovaných neimpaktovaných periodik se nepoužije.

- B – odborná kniha (ISBN, ISMN)
- C – kapitola v odborné knize
- D – stať ve sborníku (ISBN) evidovaném v databázi WoS nebo Scopus.

Výstupy projektů PoC mohou zahrnovat několik výsledků, které potvrzují proveditelnost nebo úspěch konceptu.

5. Výdaje skupiny grantových projektů

Celkové výdaje na novou skupinu grantových projektů se předpokládají v objemu cca 80 mil. Kč v prvním roce financování projektů. V případě, že by zákonem stanovené výdaje nebyly schváleny v této výši, tak by GA ČR Veřejnou soutěž vyhlásila pouze do výše schválených prostředků.

Na jeden rok řešení jsou navrhovány účelové výdaje ve výši 80 mil. Kč, které vychází z předpokladu udělení cca 26-27 projektů každý rok a očekávané průměrné výdaje na jeden projekt ve výši 3 mil. Kč. Maximální výše výdajů navrhované skupiny grantových projektů v prvním roce činí 80 mil. Kč. Čerpání rozpočtu na projekty s dobou řešení delší než 1 rok bude řešeno např. formou tvorby nároků z nespotřebovaných výdajů na tuto skupinu grantových projektů vytvořených v prvním roce řešení víceletého projektu.

Celkové výdaje na tuto skupinu grantových projektů jsou přiměřené vzhledem k nutnosti státní intervence vyplývající z motivačního účinku (popsaného v článku 14) a zaměření a cílů této skupiny grantových projektů (popsaných v článku 12).

Odhad absorpční kapacity je založen na zkušenostech zahraničních agentur s programy Proof of Concept, přičemž zohledňuje i projekty GA ČR s aplikačním potenciálem a rozsáhlý průzkum provedený GA ČR.

Podíl výdajů státního rozpočtu na celkových výdajích je u projektů základního výzkumu v souladu se Zákonem a Rámcem až 100 %. Prostředky na tuto skupinu grantových projektů budou poskytovány ve schválené výši.

6. Aktivita skupiny grantových projektů a příjemci grantové podpory

Příjemcem podpory v rámci této skupiny grantových projektů Proof of Concept může být v souladu s § 2 odst. 2 písm. b) Zákona uchazeč o grant z řad organizačních složek státu nebo organizačních jednotek ministerstva zabývajících se výzkumem a vývojem a dále z řad právnických osob, který splní podmínky způsobilosti uchazeče o podporu a který byl vybrán

ve Veřejné soutěži. V souladu s čl. 1 odst. 5 a) Nařízení je požadováno, aby měl příjemce k okamžiku vyplacení podpory v České republice provozovnu či pobočku. Fyzické osoby se příjemci podpory v této skupině projektů stát nemohou.

Intenzita podpory na základní výzkum poskytovaná podnikům dle čl. 25 Nařízení smí být nejvýše 100 % způsobilých nákladů projektu. Intenzita podpory na základní výzkum poskytovaná výzkumným organizacím a výzkumným infrastrukturám dle bodu 19. Rámce smí být nejvýše 100 % způsobilých nákladů projektu.

Podpora bude poskytována formou dotace na uznané náklady právnickým osobám a formou zvýšení výdajů organizačních složek státu nebo organizačních jednotek ministerstev z výdajů státního rozpočtu na výzkum, experimentální vývoj a inovace na základě výsledků Veřejné soutěže. V souladu se Zákonem a Nařízením může být míra (intenzita) podpory pro projekty základního výzkumu až 100 % způsobilých nákladů projektu. Maximální povolená výše podpory projektu základního výzkumu (bez oznamovací povinnosti a podrobnějšího posouzení Evropskou komisí) je stanovena podle čl. 4 odst. 1 písm. i) bodu i) Nařízení na 55 mil. EUR na podnik a projekt a nebude překročena – ve skupině grantových projektů PoC se předpokládá průměrná výše podpory jednoho projektu nižší (průměrně 3 mil. Kč). Výše podpory bude posuzována u každého projektu individuálně. Individuální stanovování výše podpory se bude týkat podpory, která bude poskytnuta na jednotlivý projekt. Požadovaná výše podpory musí být zdůvodněná, přiměřená vědeckému záměru, době trvání projektu a použitým metodám řešení projektu a stanovena v souladu s příslušnou zadávací dokumentací Veřejné soutěže. Skupina grantových projektů Proof of Concept vylučuje v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 ve znění pozdějších předpisů duplicitní financování s jinými programy, včetně podpory z ESIF.

Finanční podpora bude grantovým projektům PoC udělována na základě konkrétních návrhů projektů vypracovaných potenciálními řešiteli a řešitelkami těchto projektů, tj. špičkovými vědci a vědkyněmi, jejichž projekt byl financován GA ČR v rámci některé ze skupin grantových projektů (s výjimkou Proof of Concept).

Hlavním úkolem příjemce podpory je zejména institucionální a technické zajištění vhodných podmínek pro řešení grantového projektu Proof of Concept.

Příjemce podpory bude rovněž povinen zajistit řešitelům a řešitelkám etické a nediskriminační pracovní prostředí, explicitně stanovit etický kodex a zajistit transparentní proces řešení jeho případného porušení.

V zájmu zajištění portability projektu Proof of Concept bude ve smlouvě s příjemcem vyžadováno, aby se tento příjemce zavázal, že v případě zájmu řešitele/řešitelky o převedení

grantového projektu Proof of Concept na jinou instituci (příjemce) nebude tomuto přenosu bránit a poskytne potřebnou součinnost.

7. Způsob realizace skupiny grantových projektů

Skupina grantových projektů Proof of Concept bude stejně jako ostatní skupiny grantových projektů podporované GA ČR realizována formou veřejné soutěže.

Předpokládá se, že podpora skupiny grantových projektů Proof of Concept začne být poskytována nejdříve od roku 2026, a to pro projekty vybrané v rámci soutěže vyhlášené v roce 2025¹. Následně se v případě dostatku finančních prostředků (účelových i institucionálních) předpokládá vyhlášení veřejné soutěže pro tuto skupinu grantových projektů každý rok. V případě, že se nepodaří vytvořit odpovídající administrativní podmínky pro vyhlášení veřejné soutěže v roce 2025, předpokládá se posunutí celého časového harmonogramu.

V zájmu vytvoření podmínek pro splnění zaměření a cílů skupiny grantových projektů Proof of Concept je doba řešení projektu v této skupině grantových projektů stanovena na 12 až 18 měsíců podle návrhu uchazeče. Poslední vyhlášení veřejných soutěží pro tuto skupinu grantových projektů se předpokládá v roce 2035 pro projekty s počátkem řešení v roce 2036 s tím, že v roce 2034 bude předložen návrh na prodloužení skupiny grantových projektů spolu s vyhodnocením dosavadního průběhu podpory.

Doba trvání skupiny grantových projektů a termín evaluace by měly být dostatečné pro ověření, zda se projekty Proof of Concept osvědčily a zda se stanou stabilní součástí systému grantové podpory a pro navržení případných změn.

8. Hodnocení a výběr projektů

V souladu s pravidly stanovenými Zákonem jmenuje poskytovatel komisi pro přijímání návrhů projektů. Doručené návrhy projektů kontroluje komise pro přijímání návrhů projektů z hlediska splnění všech náležitostí stanovených zadávací dokumentací pro návrhy projektů.

O přijetí návrhu projektu do veřejné soutěže, resp. o jeho vyřazení z veřejné soutěže, rozhoduje předsednictvo GA ČR v souladu s § 21 odst. 3 Zákona na základě protokolu zpracovaného komisí pro přijímání návrhů projektů, resp. odborným poradním orgánem. Návrhy projektů vyřazené z veřejné soutěže nejsou dále hodnoceny.

---

¹ V případě, že se nepodaří vytvořit odpovídající administrativní podmínky pro vyhlášení veřejné soutěže v roce 2025, předpokládá se posunutí celého časového harmonogramu.

Hodnocení návrhů projektů v rámci navrhované skupiny grantových projektů probíhá způsobem, který vychází ze Zákona a Statutu GA ČR:

- rozhodujícím orgánem je předsednictvo GA ČR;
- expertním poradním orgánem dle Zákona je mezinárodní oborová komise PoC složená ze zahraničních odborníků a odbornic se zkušenostmi s transferem znalostí ze základního výzkumu k aplikovanému výzkumu a inovacím. Oborovou komisi PoC jmenuje předsednictvo. Systém posuzování návrhu projektu je koncipován tak, aby se minimalizoval prostor pro zájmové vlivy a předešlo se konfliktu zájmů na všech úrovních posuzování. GA ČR při sestavování expertních poradních orgánů usiluje o vyrovnané zastoupení žen a mužů;
- hodnocení návrhů je jednofázové;
- členové a členky expertního poradního orgánu ke každému návrhu projektu vypracují nejméně dva nezávislé posudky;
- expertní poradní orgán provede s přihlédnutím k posudkům vlastní, objektivní a nezájaté hodnocení návrhů projektů podle vyhlášených pravidel a kritérií Veřejné soutěže a o výsledku hodnocení každého návrhu projektu zpracuje protokol a stanoví konečné pořadí, jehož součástí je i doporučení výběru projektů k financování;
- konečné pořadí je schváleno předsednictvem GA ČR a na jeho základě budou rozděleny finanční prostředky z částky alokované na danou skupinu grantových projektů.

Projekty PoC se hodnotí na základě kritéria kvality, které se skládá z následujících tří oblastí:

1. Inovační potenciál: Návrh má potenciál posunout výsledek základního výzkumu směrem ke komerční nebo sociální inovaci. Výsledkem je inovativní řešení, které je významně efektivnější než stávající řešení. Hodnotí se míra originality a přínos návrhu, stejně jako jeho potenciál k významnému zlepšení v dané oblasti.
2. Přístup a metodika: Vhodnost navrženého postupu pro dosažení cíle projektu. Navrhované činnosti jsou v návrhu projektu dostatečně přesně popsány a zdůvodněny, jsou proveditelné a účelně přibližují konkrétní poznatek základního výzkumu k inovaci.
3. Navrhovatel/navrhovatelka – strategické vedení a projektové řízení: Hodnotí se potenciál navrhovatele/navrhovatelky úspěšně dosáhnout cíle projektu včetně případných zkušeností v oblasti vývoje a transferu technologie či inovace.

Konkrétní postup hodnocení návrhů bude stanoven v zadávací dokumentaci pro projekty PoC.

Popsaný způsob hodnocení se s ohledem na zaměření skupiny grantových projektů liší od procesu hodnocení např. standardních projektů, zejména složením mezinárodní oborové komise, nicméně stále zaručuje odborné a nestranné hodnocení návrhů projektů a splňuje všechny zákonné náležitosti. Kritéria hodnocení návrhů projektů jsou stanovena adekvátně.

9. Průběžné a závěrečné hodnocení projektů

Kontrolu finanční stránky průběhu řešení grantového projektu provádí GA ČR každoročně na základě ročních finančních zpráv. Finanční hodnocení obsahuje vyhodnocení dosavadního hospodaření s přidělenými prostředky, event. navrhovaného rozpočtu na další období (kontroluje se čerpání přidělených prostředků, účelnost jejich vynaložení a dodržení jejich skladby, řádné zdůvodnění event. přesunů či změn).

Průběžné odborné hodnocení projektu se u projektů Proof of Concept neprovádí, neboť podle ustanovení § 13 odst. 2 Zákona je poskytovatel povinen jej provést pouze v případě, že doba, po kterou se poskytuje podpora projektu, je delší než dva roky.

Hodnocení ukončeného grantového projektu PoC provádí příslušná oborová komise PoC, a to na základě závěrečné zprávy a výsledku kontroly hospodaření s prostředky. Hodnocení se provádí rok po skončení financování projektu podle těchto hlavních kritérií:

- splnění záměru projektu;
- kvalita studie proveditelnosti popisující dosažený stav vývoje příslušné inovace, strategie využití či komercializace výsledného produktu, upřesněná analýza trhu (potřeby), stav a plán ochrany duševního vlastnictví;
- dosažený stupeň technologické či sociální připravenosti (TRL/SRL);
soulad provedených prací a dosažených výsledků s naplněním cílů, stanovených v návrhu projektu.

Při hodnocení ukončeného projektu přihlížejí oborové komise PoC i k dodržování podmínek hospodaření s přidělenými prostředky a k výsledkům kontrolní činnosti.

Řešení projektů PoC je hodnoceno podle kritérií uvedených výše jako:

- **Splněno** – projekt naplnil deklarované cíle, studie proveditelnosti posouvá potenciální inovaci směrem k aplikaci v praxi nebo ukazuje důvody nerealizovatelnosti v praxi.
- **Nesplněno** – studie proveditelnosti nebyla předložena nebo byla předložena v nedostatečné kvalitě a/nebo řešení projektu bylo předčasně ukončeno a/nebo probíhalo v rozporu s pravidly uvedenými v zadávací dokumentaci.

O výsledku hodnocení ukončeného grantového projektu PoC vypracují expertní poradní orgány protokol a předloží ho předsednictvu GA ČR, které návrh hodnocení projedná a rozhodne o závěrečném hodnocení.

10. Monitorování skupiny grantových projektů a její evaluace

V souladu se Základními principy přípravy a hodnocení programů a skupin grantových projektů výzkumu, vývoje a inovací budou sledovány tyto indikátory:

- inovační přínos – přechod myšlenky základního výzkumu do aplikovaného (pokračování projektů v aplikačním výzkumu – výzvách pro aplikovaný výzkum);
- přínos pro komerční sféru a společnost – dopad dosažených výsledků – např. úspěšné zavedení inovace do praxe, patenty či licenční platformy, vznik startupů a aplikace inovace v praxi;
- kvalita dosažených výsledků definovaných v souladu s Metodikou 2017+;
- čerpání finančních prostředků a efektivita jejich využití.

Dále bude vyhodnocován poměr mužů a žen v roli řešitelů/řešitelek projektů a vliv na plnění cílů priorit orientovaného VaVal.

Po pěti letech od ukončení řešení prvních projektů bude proveden první monitoring nastavených indikátorů PoC, následně budou průběžná vyhodnocení vypracovávána v tříletých intervalech. V případě, že se ukáže, že tato skupina grantových projektů dosahuje deklarovaných cílů, bude možné tuto skupinu grantových projektů opakovaně prodloužit.

V souladu s povahou výsledků v základním výzkumu a vzhledem k povaze projektů PoC bude za splnění cílů skupiny grantových projektů považováno úspěšné ukončení (tj. projekt bude klasifikován jako „splněn“) 60 % řešených projektů.

Na základě posouzení, do jaké míry byly naplňovány výše popsané hlavní a dílčí cíle této skupiny grantových projektů, budou navrženy případné změny nebo úpravy této skupiny grantových projektů, a to buď formou úpravy zadávací dokumentace nebo změnou tohoto vládního materiálu.

11. Vymezení rizik

Za potenciální riziko realizace navrhované skupiny grantových projektů lze považovat:

- neplánované snížení alokace finančních prostředků ze státního rozpočtu;
- nerealizovatelnost původní myšlenky u příliš vysokého počtu podpořených projektů PoC.

Případné riziko duplicitního financování v rámci projektů eliminuje GA ČR stanovením přísných podmínek, formulovaných v zadávacích dokumentacích, jež duplicitní financování projektů zakazují a nepřipouští, přičemž splnění těchto podmínek je sledováno na všech úrovních hodnoticího procesu.

12. Doporučení

Proces hodnocení a výběru projektů musí být plně transparentní a nestranný, přičemž jej zajišťují odborníci s odpovídajícími znalostmi a schopnostmi. Stejná úroveň transparentnosti a nestrannosti je vyžadována také v celém evaluačním procesu.

Doporučuji v materiálu výslovně uvést také vazby na konkrétní strategické cíle a opatření Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky 2021+.

13. Závěr

Do návrhu skupiny grantových projektů byla všechna doporučení řádně zapracována. Identifikované nedostatky a s nimi související doporučení byly méně závažné a neovlivnily podstatně výslednou kvalitu hodnoceného návrhu grantových projektů.

Navržená skupina grantových projektů představuje kvalitně připravený nástroj pro podporu inovací a přenos vědeckých poznatků z excelentního základního výzkumu k dalšímu využití a rozvoji.

Závěrem mohu konstatovat, že po formální i obsahové stránce návrh skupiny grantových projektů Grantové projekty Proof of Concept odpovídá stávajícím požadavkům příslušných orgánů hodnocení a plně využívá zkušeností poskytovatele grantové podpory.

Název programu : Proof of Concept

Jana Jentová

Datum: 19.12.2024

Soulad s právním rámcem a pravidly pro veřejnou podporu ANO / NE

Kontrolní list			Prio.	Ideal	Autor v1	Autor v2	Autor v3	Autor v4	Autor v5	Autor v6
Aktuálnost	A1	Zaměření SGP umožňuje rozvíjet výsledky špičkového základního výzkumu a připravit je na komercializaci či další aplikace.	9	9	9					
	A2	Překlenuje SGP mezeru mezi základním výzkumem a jeho praktickým využitím, kterou stávající podpora nepokrývá?	9	9	9					
	A3	Jsou cíle jasně definované a dosažitelné (např. dosažení TRL/SRL 3)	9	9	9					
	A4	Přispívá SGP k mezinárodní konkurenceschopnosti?	9	9	9					
	A5	SGP přispěje k rozvoji inovací napříč obory, ve kterých podpoření vědci provádí excelentní výzkum.	7	9	3					
	AX	Nevyužito	0	9						
	AX	Nevyužito	0	9						
	AX	Nevyužito	0	9						
	Suma 1 část, absolutně		0	387	345	0	0	0	0	0
	Suma 1 část, relativně, %		0	100	89	0	0	0	0	0
Zpracování	Z1	Analýza řešené problematiky	3	9	9					
	Z2	Specifikace cílů	8	9	9					
	Z3	Stanovení přínosů a dopadů	9	9	9					
	Z4	Model intervenční logiky	7	9	9					
	Z5	Vazba na priority	7	9	3					
	Z6	Zdůvodnění výdajů	7	9	9					
	Z7	Definování aktivit a příjemců	4	9	9					
	Z8	Vymezení způsobu realizace	3	9	9					
	Z9	Způsob hodnocení a výběru projektů	7	9	9					
	Z10	Způsob monitorování	3	9	9					
	Z11	Definice rizik spojených s realizací	2	9	3					
	Suma 2 část, absolutně		0	540	486	0	0	0	0	0
	Suma 2 část, relativně, %		0	100	90	0	0	0	0	0
Hodnocení	H1	Využití zkušeností z předchozích programů	3	9	9					
	H2	Výchozí hodnocení návrhu programu	5	9	9					
	H3	Vypořádání a zapracování připomínek	7	9	9					
	H4	Metodika hodnocení programu	9	9	9					
	H5	Datová základna pro hodnocení programu	6	9	3					
	H6	Plán a rozpočet hodnocení programu	4	9	9					
	Suma 3 část, absolutně		0	306	270	0	0	0	0	0
	Suma 3 část, relativně, %		0	100	88	0	0	0	0	0
	Suma celkem, absolutně			1233	1101	0	0	0	0	0
	Suma celkem, relativně, %			100	89	0	0	0	0	0

Prio.: (0 - 9), 0=min, 9=max

Korelace: 0,1,3,9; 0=není korelace, 9=úplná korelace

Nevyhovující < 30%

Upravit 31%-79%

Doporučit k realizaci >79%